

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

ZAPISNIK SA 6. SJEDNICE
STATISTIČKOG SAVJETA REPUBLIKE HRVATSKE

Vrijeme: 31. svibnja 2023. (srijeda) od 12:00 do 13:40

Mjesto: Državni zavod za statistiku, Branimirova 19, 3. kat – dvorana za sastanke

- Prisutni članovi:
1. gospođa Lidija Brković, univ. spec. oec., predstavnica Državnog zavoda za statistiku i glavna ravnateljica Državnog zavoda za statistiku
 2. gospodin dr. sc. Zvonimir Savić, predstavnik Hrvatske gospodarske komore, predsjednik Statističkog savjeta Republike Hrvatske (SSRH)
 3. gospodin Stipe Župan, predstavnik Ministarstva financija, zamjenik predsjednika SSRH-a (putem telefona)
 4. gospodin mr. sc. Igor Jemrić, predstavnik Hrvatske narodne banke
 5. gospođa Ivana Šuman, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja – predstavnica Ministarstva
 6. gospodin dr. sc. Darko Šiško, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada Zagreba – predstavnik tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
 7. gospodin Hrvoje Stojić, Hrvatska udruga poslodavaca – predstavnik poslodavaca (putem telefona)
 8. gospodin doc. dr. sc. Mate Damić, Hrvatsko društvo menadžera kvalitete – predstavnik organizacija civilnog društva
- Ostali sudionici:
1. gospođa Linda Kasalo Malić, zamjenica glavne ravnateljice Državnog zavoda za statistiku
 2. gospođa Ivana Aljinović, tajnica Kabineta glavne ravnateljice Državnog zavoda za statistiku
 3. gospođa Branka Ostrman, voditeljica Samostalne službe za strateški razvoj statističkog sustava, tajnica SSRH-a
- Odsutni članovi:
1. gospođa Zrinka Debeljak, predstavnica Hrvatske obrtničke komore
 2. gospodin mr. sc. oec. Boris Feis, Savez samostalnih sindikata Hrvatske – predstavnik sindikata

3. gospođa prof. dr. sc. Nevenka Čavlek, Ekonomski fakultet u Zagrebu – predstavnica znanstvenih organizacija upisanih u Upisnik znanstvenih organizacija
4. gospođa prof. dr. sc. Ljiljana Kaliterna, Institut Ivo Pilar – predstavnica znanstvenih organizacija upisanih u Upisnik znanstvenih organizacija
5. gospođa Iva Borković, Hrvatsko novinarsko društvo – predstavnica medija

Šestu sjednicu Statističkog savjeta Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Savjet) otvorio je gospodin Savić, predsjednik Savjeta, te je utvrdio broj nazočnih članova. Od ukupno 13 članova, na sjednici ih je bilo nazočno osam, koji su ujedno većina, što je, prema čl. 25. Poslovnika, dovoljno za održavanje pravovaljane sjednice Savjeta i odlučivanje.

Predsjednik Savjeta predložio je dnevni red sjednice.

Dnevni red:

1. Usvajanje zapisnika s 5. sjednice Savjeta održane 29. rujna 2022.
2. Predstavljanje Nacrta prijedloga Izvješća o izvršenju Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2022. godine
3. Informacije o provedenom postupku stručne ocjene usklađenosti s Kodeksom prakse europske statistike, tzv. *Peer review*
4. Razno

Članovi Savjeta jednoglasno su prihvatili predloženi dnevni red.

Predsjednik Savjeta otvorio je prvu točku dnevnog reda.

1. Usvajanje zapisnika s 5. sjednice Savjeta održane 29. rujna 2022.

U skladu s člankom 20. Poslovnika o radu Savjeta, gospodin Savić pozvao je članove da iznesu komentare na zapisnik s 5. sjednice Savjeta održane 29. rujna 2022.

S obzirom na to da nije bilo komentara, pristupilo se glasanju na kojem su prisutni članovi jednoglasno prihvatili zapisnik s prethodne sjednice Savjeta.

Zaključak

Usvojen je zapisnik s 5. sjednice Savjeta održane 29. rujna 2022.

2. Predstavljanje Nacrta prijedloga Izvješća o izvršenju Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2022.

Na poziv predsjednika Savjeta gospođa Ostrman predstavila je Nacrt prijedloga Izvješća o izvršenju Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2022. (u daljnjem tekstu: Izvješće)

Državni zavod za statistiku, kao glavni nositelj, diseminator i koordinator sustava službene statistike, u suradnji s ostalim nositeljima službene statistike (Hrvatskom narodnom bankom, Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, Ministarstvom gospodarstva i održivoga razvoja, Ministarstvom financija te Ministarstvom poljoprivrede), izradio je Izvješće o izvršenju Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2022. godine te ga na temelju Zakona o službenoj statistici upućuje na usvajanje u Hrvatski sabor.

Izvješće sadržava informacije o izvršenim aktivnostima cjelokupnoga statističkog sustava Republike Hrvatske kao i pregled najvažnijih razvojnih aktivnosti i najzanimljivijih rezultata.

Godišnjim provedbenim planom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2022. (u daljnjem tekstu: GPP) bila je planirana provedba ukupno 289 statističkih aktivnosti i sve su uspješno provedene.

Državni zavod za statistiku proveo je 83%, dok su drugi nositelji proveli 17% statističkih aktivnosti.

Aktivnosti se provode u skladu s odredbama Zakona o službenoj statistici, a podaci se prikupljaju na tri načina te je u 2022. provedeno:

- 157 statističkih aktivnosti na temelju neposrednog prikupljanja podataka (oznaka I.),
- 88 aktivnosti za koje se podaci dobivaju iz administrativnih izvora ili metodom promatranja i praćenja (oznaka II.) te
- 44 aktivnosti koje pripadaju skupini razvojnih aktivnosti, popisi i druga opsežnija statistička istraživanja (oznaka III.).

Osim redovite proizvodnje, znatni naponi ulažu se u unaprjeđenje sustava i statističkih proizvoda u skladu sa strateškim odrednicama razvoja nacionalnoga statističkog sustava.

Proizvodnja službene statistike suočava se s novim izazovima kako bi se ispunile potrebe korisnika. Promjene u društvu i gospodarstvu mijenjaju trendove, a time se mijenjaju i potrebe korisnika pa tako nastaju potrebe za novim statistikama, očekuje se dostupnost statističkih pokazatelja na detaljnijoj (lokalnoj) razini, uz istodobno skraćivanje rokova i lakšu dostupnost podataka.

Stoga, u skladu s europskim zahtjevima i nacionalnim potrebama, nacionalni statistički sustav (u daljnjem tekstu: NSS) kontinuirano razvija i unaprjeđuje postojeće statističke proizvode te uvodi nove statističke aktivnosti, uzimajući u obzir ograničenja vezana za raspoloživost financijskih izvora osiguranih u državnom proračunu Republike Hrvatske.

U prezentaciji je tijekom sjednice dan prikaz razvojnih aktivnosti i unaprjeđenje statističkoga sustava.

U smjeru što učinkovitijeg sustava službene statistike nositelji službene statistike provode brojne aktivnosti, a između ostaloga:

- 1) Tijekom 2022. održane su dvije sjednice Odbora za sustav službene statistike, kao glavnog koordinacijskog tijela sustava službene statistike RH sastavljenog od predstavnika nositelja službene statistike (ukupno 6 institucija) te više koordinacijskih sastanaka na razini relevantnih ustrojstvenih jedinica, a posebno u pripremi za Stručnu ocjenu usklađenosti nacionalnoga statističkog sustava s Kodeksom prakse europske statistike, takozvani *Peer review*.
- 2) Zavod je izradio [Smjernice za kvalitetu u Državnom zavodu za statistiku](#). U narednom razdoblju će se, u okviru Odbora za sustav službene statistike, raditi na razvoju i primjeni Nacionalnih smjernica za razvoj, proizvodnju i diseminaciju službene statistike.
- 3) Državni zavod za statistiku ima uspostavljen standardizirani **sustav upravljanja kvalitetom** kojim je omogućeno praćenje i upravljanje kvalitetom, a krajnjim korisnicima dostupne su informacije o kvaliteti statističkih proizvoda, i to u izvještajima o kvaliteti. Izvještaji o kvaliteti svojevrsan su certifikat kojim se jamči da su statistički podaci prikupljeni, obrađeni i diseminirani u skladu s europskim standardom. Središnja platforma koja DZS-u služi za upravljanje kvalitetom i sadržava sve relevantne informacije o kvaliteti jest aplikacija POMI kojom je omogućeno da se sve informacije unesene u sustav mogu koristiti u više svrha. POMI je uveden 2022. putem projekta sufinanciranim sredstvima EU-a.
- 4) Kako bi osigurao što racionalnije korištenje resursa, Državni Zavod za statistiku provodi projekt pod nazivom "**Uvođenje sustava procjenjivanja troškova statističkih procesa i proizvoda**". Projekt je sufinanciran fondovima EU-a. Očekuje se njegova finalizacija do kraja 2023. i početak primjene od 2024.
- 5) U okviru **Europskoga statističkog sustava**, suradnja se ostvaruje na više razina: predstavnici NSS-a sudjeluju u radnim skupinama i na sastancima direktora pojedinih statističkih područja, u stručnim timovima, u aktivnostima Odbora za europski statistički sustav, na sastancima visoke razine, na konferencijama, panelima i drugim povremenim aktivnostima.
- 6) Eurostatove darovnice vrlo su važan doprinos u daljnjem razvoju službene statistike. Tijekom 2022. u Državnom zavodu za statistiku provodila su se 34 projekta, a završena su 23 projekta financirana sredstvima EU-a. Više informacija dostupno je na internetskim stranicama DZS-a.

Gospođa Ostrman istaknula je kako su ljudski potencijali ključan segment razvoja no postojeći kapaciteti nedostadni su u odnosu na potrebe te nedostaje dovoljan broj stručnjaka u svim područjima. Stoga je potrebno razraditi daljnji plan kako se nositi s tim izazovima.

Aktivnosti za provedbu aktivnosti iz GPP-a financiraju se iz Državnog proračuna, proračuna Hrvatske narodne banke i sredstvima EU-a.

Ukupno izvršena sredstva financijskog plana Državnog zavoda za statistiku u 2022. iznosila su 15.542.148,17 eura.

Nakon kratke informacije o daljnjoj proceduri donošenja Izvješća, gospođa Ostrman zaključila je predstavljajući i zahvalila članovima na pozornosti.

Gospodin Župan postavio je upit u vezi unaprjeđenja baza podataka, što je pojašnjeno: tijekom 2022. unaprjeđivane su tri baze podataka – dvije u djelokrugu MINGOR-a i jedna u djelokrugu HZJZ-a.

Gospođa Brković dodala je kako je pored redovitih aktivnosti proizvodnje službene statistike, statistički sustav u proteklom razdoblju imao važan angažman u postupku Stručne ocjene usklađenosti s Kodeksom prakse europske statistike, tzv. *Peer review*.

Gospođa Brković obavijestila je članove da Državni zavod za statistiku također aktivno sudjeluje u postupku pristupanja Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD). U prosincu 2022. DZS je ugostio kolege iz statističkih ureda Rumunjske i Bugarske (države koje su također u postupku pristupanja OECD-u) te predstavnike OECD-a, a sve s ciljem razmjene iskustava. U travnju 2023. održana je misija OECD-a, tijekom koje je dobiven detaljniji uvid u sustav službene statistike u RH. Upitnici za samoprocjenu su u tijeku finalizacije i DZS će ih poslati OECD-u do sredine lipnja 2023.

Gospođa Brković obavijestila je kako se i dalje radi na obradi i objavi finalnih podataka iz Popisa stanovništva kućanstava i stanova.

Gospodin Jemrić i gospodin Damić uočili su pogreške u grafikonu koji prikazuje udjele u broju aktivnosti pojedinih nositelja službene statistike. Gospođa Ostrman potvrdila je omašku te najavila provjeru i ispravak, ujedno zahvalivši članovima na uočenom.

Gospođa Šuman referirala se na izazov održavanja administrativnih kapaciteta te mogućnostima daljnjih statističkih unaprjeđenja u postojećim okvirima. Predložila je da se razmotre opcije dodatnih edukacija i zapošljavanja, uz napomenu kako je svjesna da je u današnje vrijeme teže zaposliti adekvatan kadar.

Gospođa Brković je odgovorila da je u DZS-u prilično visoka prosječna starost djelatnika (48 godina) te svake godine barem deset zaposlenika odlazi u mirovinu. Pritom je zahvalila Ministarstvu financija koje je DZS-u odobrilo zapošljavanja "1 za 1" za takva upražnjena mjesta. Međutim, dodatni problem je taj što se na natječaje za zapošljavanje ne javlja dovoljno kandidata, čak niti za radna mjesta

vježbenika, što je inače vrlo traženo. Gospođa Brković dala je primjer kako se na prošlogodišnjem natječaju za šest vježbeničkih radnih mjesta javilo samo pet osoba. Još manji je odaziv za radna mjesta za koja je potrebno prethodno iskustvo. Tržište rada se mijenja i poslovi u državnoj upravi više nisu toliko atraktivni. Isti trend uočen je u provedbi Popisa 2021., tijekom kojeg se na natječaju za 30 radnih mjesta javilo tek 35 osoba. Dodatno, imajući u vidu dugotrajnu proceduru postupka odabira kandidata i zapošljavanja, dosta kandidata odustane jer prije nađu druga radna mjesta.

Što se tiče motivacije i unaprjeđenja postojećih djelatnika DZS-a, gospođa Brković je rekla da kontinuirano postoje razne mogućnosti izobrazbe u visokoobrazovnim ustanovama, a pogotovo vrsne stručne edukacije od strane Eurostata, no i to se čini nedovoljnim. U daljnjem razdoblju planiraju se novi programi izobrazbe putem DŠJU-a i drugih visokoobrazovnih ustanova, koliko god će biti moguće.

Gospođa Kasalo Malić istaknula je još jedan izazov zadržavanja stručnjaka sa specifičnim znanjima koji na tržištu rada imaju mogućnosti dosta veće zarade od one koja se nudi kroz plaće državnih službenika.

Gospođa Brković naglasila je kako DZS tijekom godine često ima natječaje za upražnjena radna mjesta, ali na neka se nitko ne odazove. U takvim uvjetima, kada dio djelatnika ide u mirovinu, a njihovo mjesto ostane upražnjeno dulje vrijeme jer nema novih kadrova, postojećim djelatnicima vrlo je teško održavati rastuće standarde kvalitete uz rad na daljnjim unaprjeđenjima. Stoga su za sva unaprjeđenja zaslužni entuzijastični djelatnici.

Gospođa Brković kazala je da je prioritet DZS-a proizvodnja službene statistike u skladu s Eurostat-ovim zahtjevima i nacionalnom službenom statistikom te da se u tome dijelu kvaliteta i pravovremenost ne smiju dovoditi u pitanje. Međutim, DZS kontinuirano dobiva puno zahtjeva koji nisu dio službene statistike, i kojima je katkad teže udovoljiti radi prioritarnog zadovoljavanja potreba proizvodnje službene statistike.

Gospođa Kasalo Malić rekla je da DZS dobiva česte zahtjeve drugih tijela državne uprave za proizvodnjom dodatnih pokazatelja i statističkih podataka, kojima bi DZS želio udovoljiti, no s postojećim kapacitetima to je vrlo otežano, stoga je u tome nužno ostvariti dodatni iskorak.

Gospodin Šiško upitao je o mogućim rješenjima ovoga problema s kapacitetima te predložio mogućnost *outsourcinga*.

Gospodin Savić, predsjednik Savjeta, predložio je da se predmetna rasprava o kapacitetima DZS-a nastavi pod drugom točkom dnevnoga reda.

S obzirom da nije bilo dodatnih pitanja niti komentara članova u vezi predmetnog Izvješća, predsjednik Savjeta zahvalio je na predstavljanju te je pozvao članove na glasanje o prihvaćanju Nacrta prijedloga Izvješća o izvršenju Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2022. Članovi su glasanjem jednoglasno prihvatili Izvješće.

Zaključak

Savjet je jednoglasno prihvatio Nacrt prijedloga Izvješća o izvršenju Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2022.

Predsjednik Savjeta otvorio je treću točku dnevnoga reda.

3. Informacije o provedenom postupku stručne ocjene usklađenosti s Kodeksom prakse europske statistike, tzv. *Peer review*

Na poziv predsjednika Savjeta, gospođa Ostrman predstavila je postupak stručne ocjene usklađenosti s Kodeksom prakse europske statistike, tzv. *Peer review*.

Gospođa Ostrman uvodno je obrazložila svrhu Stručne ocjene, a to je osiguranje kvalitete službene statistike u okviru Europskoga statističkog sustava (ESS), kao komparativne prednosti europske statistike u svijetu u kojem sve više prevladava trend trenutačnih informacija i novih izazova. Zajednički okvir kvalitete ESS-a čine 1. Deklaracija o kvaliteti ESS-a, 2. Kodeks prakse europske statistike te 3. Stručne ocjene koje služe kao mehanizam za ocjenu usklađenosti svih statističkih sustava država članica ESS-a sa 16 načela Kodeksa, a dobivene preporuke namijenjene su poboljšanju i daljnjem razvoju. Gospođa Ostrman opisala je postupak provedbe, faze i kronologiju tijeka postupka u fazama. Institucije koje su sudjelovale u okviru nacionalnoga statističkog sustava (NSS) su: Državni zavod za statistiku, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja te Ministarstvo poljoprivrede. Hrvatska narodna banka i Ministarstvo financija nisu sudjelovali iz opravdanih razloga. Nakon što je NSS popunio upitnike za samoprocjenu i dostavio ih Stručnome timu u prosincu 2022., Stručni tim je došao u posjet u razdoblju od 13. do 17. ožujka 2023. Sve je rezultiralo Izvješćem o stručnoj ocjeni, koje je u tijeku usuglašavanja od strane Eurostata te se očekuje njegova objava tijekom srpnja 2023. Nakon toga slijedi izrada mjera unaprjeđenja te njihova provedba i praćenje kroz godine.

Gospođa Ostrman dala je osnovne informacije o Izvješću. Ono se sastoji od opisa sustava, postignutoga napretka u posljednjih pet godina, prednosti NSS-a te preporuke za daljnja unaprjeđenja.

Stručni tim ocijenio je kako je NSS usklađen s Kodeksom prakse europske statistike te da se nacionalna statistika proizvodi u skladu s propisanim načelima. U Izvješću su istaknute snage Nacionalnoga statističkog ureda (DZS-a) i uključenih ONA. Preporuke za unaprjeđenja u području: učinkovitosti i inovativnosti, maksimalno iskorištavanje dostupnih podataka, poboljšanje pristupačnosti i transparentnosti, poboljšanje kvalitete podataka, jačanje angažmana korisnika, jačanje koordinacije NSS-a i usklađenosti ONA s Kodeksom.

U okviru preporuka za jačanje angažmana korisnika, preporuka broj 16. odnosi se na Statistički savjet. Gospođa Ostrman ju je pročitala te pozvala članove Savjeta na razmatranje i davanje prijedloga, kako bi zajednički došli do najboljih rješenja i sinergije u okviru nacionalnoga statističkog sustava.

Članovi su razmijenili mišljenja o razumijevanju preporuke te zaključili da bi bilo poželjno da ona jasnije usmjerava i pruža primjere iz dobre prakse ili preporučene aktivnosti, osobito u postojećim uvjetima u kojima je vrlo jasna svrha i zadaci službene statistike, kao i uloga ustrojstvenih jedinica unutar statističkog sustava.

Predsjednik Savjeta predložio je da DZS procijeni potencijal institucija i njihovih članova u Statističkome savjetu te predloži na koji način iste mogu doprinijeti.

Gospodin Šiško je predložio da se o ovoj temi ponovno raspravlja na nekoj od sljedećih sjednica Savjeta, što je potvrđeno od članova, jer na predmetnome se može kontinuirano raditi i svi prijedlozi su dobrodošli.

Gospodin Jemrić je iznio svoje shvaćanje preporuke, iz koje iščitava da bi Statistički savjet znanjem i financijski trebao pomoći DZS-u.

Kao primjer mjere unaprjeđenja predsjednik Savjeta predložio je iniciranje dodatnih tematskih rasprava.

Zaključak

Savjet je primio na znanje preporuku *Peer review* tima koja se odnosi na Statistički savjet.

4. Razno

Gospođa Brković je zaključila s informacijama o tekućim aktivnostima te obavijestila članove o najnovije objavljenim podacima iz Popisa 2021.

Gospodin Jemrić je rekao da će doći do pada kvalitete u rezultatima Ankete o financijama i potrošnji kućanstava, koju provodi HNB, iz razloga što nisu još objavljeni podaci iz Popisa 2021. o kvadraturi stanova i kućanstava koji su potrebni za provedbu Ankete. Iz tog razloga, HNB je odlučio primijeniti alternativne izvore podataka.

Predsjednik Savjeta pozvao je članove da predlože dodatne teme i prijedloge za raspravu.

S obzirom na to da nije bilo dodatnih tema za raspravu, predsjednik Savjeta zahvalio je članovima na sudjelovanju i doprinosu te je zaključio sjednicu.

Zapisnik sastavila:

tajnica SSRH-a

Branka Ostrian

Zapisnik odobrio:

predsjednik SSRH-a

dr. sc. Zvonimir Savić

